

ствувало на землі. Він не отрицает право США на активну пропаганду в мирі цінностей свободи і демократії, полагає, в отличие от С. Хантингтона, що цінності ці мають не локальний, «цивілізаційний», а універсальний характер. Однак він разом з іншими представителями лівого руху США сумнівається в тому, що американське урядові керівництво керується саме цими глобальними цінностями, а не власною вигодою і вузько-корисливими інтересами.

Свої книги і статті Н. Хомський пише в жанрі «антиімперіалістичського реалізму». Всім, хто прагне дізнатися справжнє обличчя сучасного капіталізму без міфів, пропагандистських рум'янів і маніпуляторних викривлень, необхідно читати роботи Н. Хомського.

Нестерова Ксенія Юріївна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – Чербаєва О.В.

викладач кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗМІНА КЛІМАТУ ТА ЇЇ ВЛИВ НА ЛІСИ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Планета Земля – наша домівка, місцеперебування, існування, наше незбагненне багатство, яким не володіє жодна істота в усьому всесвіті. На цій єдиній живій та придатній для існування планеті людина вже давно перестала себе відчувати її частиною, складовою. Людська популяція під впливом еволюції відчула у своїх "жилах" потяг до неосяжної влади, бажання використовувати всі ресурси у своїх цілях, панувати, збільшувати обсяг території зони комфорту, бути володарем всесвіту. Проте такий "авторитаризм" з боку людства щодо свого оточення призвів до невиправних наслідків – погіршення екологічного стану. Вирубка лісів призводить до зменшення їх кількості, забруднення генофонду біосфери, засмічення довкілля, знищення природних ресурсів, підвищення температури, падіння рівня ґрунтових вод, скорочення посівних площ на душу населення, втрати рослинних і тваринних видів, енергетичної кризи та ін.

Однією з глобальних проблем екології є зміна клімату. Звісно, клімат змінюється під впливом еволюції, але в даному випадку – саме під впливом нищівної діяльності людства. Така зміна клімату призведе до танення льодовиків, які містять парникові гази, що неминуче потраплять в атмосферу. Також існує загроза нестачі продовольства, що неминуче призведе до війн, окислення океану, вимирання видів тваринного і рослинного світу, погодних ка-

таклізмів та ін.

Зміна клімату та існування лісів є взаємопов'язаними явищами: зміна клімату призводить до зменшення лісів і навпаки – скорочення лісів призводить до зміни клімату.

Актуальністю даної теми є визначення взаємозв'язку перетворень клімату та деградації лісів, а також питання нормативно-правового регулювання запобігання даним процесам.

Вивченню означеної проблеми присвячено дуже велику кількість наукових робіт, автори яких є біологами, екологами, проте правовий погляд на цю проблему, на жаль, не є пріоритетним.

Суспільство досить часто ототожнює ліси з "легенями планети", які дають кисень для усіх "органів" – елементів планети. Крім цього, ліс регулює та робить стійкою температуру – це пов'язано з опадами, яких у лісі більше ніж у безлісовій місцевості, що дозволяє зволожувати ґрунт влітку, забезпечувати існування джерел, підтримання життєдіяльності рослинного та тваринного світу. Ліси також захищають від сухих та холодних вітрів.

Знищення, вирубування лісів призводить до вимирання біологічних видів тварин та рослин, зменшення кількості вологи, порушення кругообігу води, вимивання, знесення ґрунту та зсувів. Знищення лісу, який росте в горах, призводить до знищення гір, зміни напрямку та кількості руху повітряних мас, як наслідок – до зміни клімату, вимирання тварин і рослин, які є мешканцями гірських висот.

Звісно, людина, яка наголошує на необхідності збереження лісів та відображає свої заклики на папері, який був виготовлений шляхом вирубки лісу, виглядає базикалом. Проте сучасне існування людства побудоване таким чином, що без такого матеріального носія інформації неможливо обійтися, крім цього деревина використовується у будівництві, суднобудівництві, як паливо, з неї виготовляються іграшки, музичні інструменти, скипидар, ацетон, оцет, каучук, спирт, добрива та пластмаса, меблі та інші речі для побутового комфорту людини.

Деякі речі просто неможливо виготовити без участі деревини. Дійсно, біологи наголошують, що дерева також необхідно вирубувати, але робити це слід обережно, вирубуючи не безконтрольно та стихійно, а пускаючи під сокиру старі, хворі, зламані стихією дерева, крім цього пропонується робити підсадку молодих дерев.

Саме такі питання регулювання ставлення людини до лісів повинні регулюватися не тільки у багатотомних наукових працях екологів, а й за допомогою механізму правового регулювання.

Дійсно, як національне, так і міжнародне законодавство регулює питання збереження, захисту та охорони лісів. В Україні це, зокрема, Лісовий кодекс, накази Мінагрополітики «Про затвердження Правил використання корисних властивостей лісів», «Про затвердження Санітарних правил в лісах України», наказ МОН «Про затвердження Положення про учнівські лісницт-

ва», постанова КМ «Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів», розпорядження КМ «Про схвалення Концепції реформування та розвитку лісового господарства» та ін.

На міжнародному рівні затверджено ряд документів щодо лісового господарства у контексті питань про зміни клімату, зокрема Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та протоколи до неї, Паризька угода, Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці, та ін.

Аналізуючи зазначені документи, можемо побачити недосконалість національного лісового законодавства (без контексту змін клімату) та рекомендаційний характер міжнародних актів.

Так, відповідно до міжнародних договорів Україна зобов'язалася:

- сприяти у розробці, застосуванні і розповсюдженні, включаючи передачу технологій, методів і процесів, які дають можливість обмежити, знизити або припинити антропогенні викиди парникових газів, що не регулюються Монреальським протоколом, в секторі лісового господарства;

- сприяти раціональному використанню поглиначів і накопичувачів усіх парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом, включаючи біомасу, ліси, а також у відповідних випадках сприяти їх охороні і підвищенню якості, співпрацювати у цьому напрямку;

- сприяти поширенню раціональних методів ведення лісового господарства, лісонасадження та оновлення на стабільній основі;

- вживати заходи щодо реалізації та підтримки, у тому числі шляхом виплат відповідно до отриманих результатів, існуючої системи для: стратегічних підходів та позитивних стимулів стосовно діяльності, пов'язаної зі скороченням викидів у результаті вирубки й деградації лісів, а також із роллю збереження недоторканості лісів, сталого управління лісами та альтернативних стратегічних підходів, таких що поєднують спільні підходи з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї для інтегрованого і сталого управління лісами, підтверджуючи важливість стимулювання, у разі необхідності, інших неуглецевих вигід, пов'язаних із такими підходами.

Але, спостерігаючи тенденції розвитку нашої держави, стає помітно, що проблемні питання політики та економіки виходять на перший план, відкидаючи питання екології. Такі тенденції в решті-решт можуть призвести до отримання Україною статусу розвинутої держави світу, проте з великим екологічним лихом, без жодного "зеленого брата", без Карпатських гір, без ряду біологічних видів тварин та рослин, з гострою нестачею продовольства, низкою катаклізмів, державою, на території якої може бути суцільна пустеля.

На нашу думку, захист лісів від винищення повинен здійснюватися шляхом підвищення відповідальності за вирубку, недобросовісне поводження, недобросовісну купівлю деревообробними підприємствами, через закріплення на законодавчому рівні розширення заборон на вирубку, створення та

розширення природоохоронних програм, збільшення території лісів, що охороняється, створення реєстру обліку деревини, проведення лісовідновлювальних робіт, а також шляхом заміни деревини іншими конструкційними матеріалами і джерелами палива.

Отже, вже зараз ми зобов'язані радикально змінити своє ставлення до лісів і подумати, як зберегти й примножити наше лісове багатство.

**Нестерцова-Собакарь
Олександра Володимирівна**
доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗНАЧЕННЯ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ У РЕГУЛЮВАННІ МАЙНОВИХ ВІДНОСИН ПОДРУЖЖЯ

Сімейні правовідносини в Україні сьогодні є надзвичайно динамічними, що зумовлюється перехідним типом правової системи, економічними, геополітичними та іншими чинниками. Цивілістичний характер сімейних правовідносин зумовив формування підґрунтя для договірної регуляції окремих їх видів. Так, відповідно до сімейного законодавства майнові відносини подружжя можуть регулюватись шлюбним договором [1, с. 290].

В Україні шлюбний договір – це відносно нове правове явище. Соціально-економічний розвиток та еволюція цивільно-правових і сімейних відносин наразі стали передумовами появи нового виду договору – шлюбного. Першим кроком у становленні інституту шлюбного договору стало прийняття Верховною Радою України 23 червня 1992 року Закону України «Про внесення змін і доповнень до Кодексу про шлюб і сім'ю Української РСР», згідно з яким Кодекс було доповнено статтею 271 «Право подружжя на укладення шлюбного контракту», яка передбачила можливість укладання шлюбного контракту між особами, які вступають у шлюб.

Подальший свій розвиток інститут шлюбного договору отримав з прийняттям та вступом в дію 1 січня 2004 року нового Сімейного кодексу України [2, с. 95].

Слід зазначити, що загальний вік існування цього правового інституту в нашій державі дуже короткий, порівняно з іншими країнами, що зумовлено нерозвиненістю загальної теорії договірної права щодо подружніх договорів, пасивністю практики їх укладання.

Як новий для сімейного законодавства правовий інститут, шлюбний договір потребує детального аналізу. Це стосується насамперед визначення